

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ
ΤΟΥ ΤΕΕ

Κοινή
συνάντηση
με το Ευρωπαϊκό
Συμβούλιο
των Επιμελητηρίων
των Μηχανικών (ECEC)
και
το Ευρωπαϊκό
Συμβούλιο Πολιτικών
Μηχανικών (ECCE)
στην Αθήνα για:

Με στόχο τη διαμόρφωση κοινών δράσεων και παρεμβάσεων για να αναδειχθεί ο ρόλος του μηχανικού και των επαγγελματιών Επιμελητηρίων στην ΕΕ, το ΤΕΕ οργάνωσε στην Αθήνα συνάντηση εκπροσώπων με τους δύο ευρωπαϊκούς φορείς, στη διάρκεια της οποίας επισημάνθηκε ο κρίσιμος ρόλος του μηχανικού για την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, απαραίτητος για την αειφόρο ανάπτυξη και τις σύγχρονες υποδομές, με υψηλές προδιαγραφές ασφάλειας και ποιότητας στο δομημένο περιβάλλον που απαιτούν οι σύγχρονες ευρωπαϊκές κοινωνίες.

σεγγίσεις της Συμφωνίας της Μπολόνια, προσπάθησαν να «κατεδαφίσουν» το σύστημα αυτό (όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο Γερμανός Joachim Jobi), με την πρόταση υιοθέτησης δύο κύκλων σπουδών και ήδη τα συμπεράσματα για την επαγγελματική επάρκεια των πρώτων αποφοίτων «ταχείας εκπαίδευσης» του πρώτου κύκλου σπουδών είναι απογοητευτικά για την ευρωπαϊκή κατασκευαστική βιομηχανία. Παρουσιάστηκαν συγκριτικά τα συστήματα εκπαίδευσης στις ευρωπαϊκές χώρες. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πολιτικών Μηχανικών (ECCE), **Βασίλης Οικονομόπουλος**, παρουσίασε τα πρώτα συμπεράσματα του εκτεταμένου δια-

η ASCE κωδικοποίησε σε δύο εκδόσεις της BoK (Body of Knowledge).

Επίσης, με βάση τα συμπεράσματα αυτά η Ομοσπονδιακή Αρχή Εξετάσεων (για τις επαγγελματικές εξετάσεις) αποδέχθηκε πρόταση της ASCE για την ενίσχυση των εκπαιδευτικών προσαπαιτούμενων για την άσκηση του επαγγέλματος. Σε όλο αυτόν τον αναπτυσσόμενο διάλογο και το σημαντικό έργο που παράγεται, η ASCE ζητά και τεκμηριώνει το αναγκαίο τρίπτυχο «Εκπαίδευση - Επαγγελματικά Προσόντα - Επαγγελματική Δεοντολογία» (Knowledge - Skills - Attitude) για το σύγχρονο ρόλο του μηχανικού. Ο πρόεδρος της ECCE ανέφερε τα συμπεράσματα της σύσκεψης των

Συντονισμένη δράση κατά της «αγοραίας» διάλυσης του

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί απαιτείται παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας από τους μηχανικούς. Όλοι συμφώνησαν ότι τα προσαπαιτούμενα είναι ένα επαρκές ποιοτικά και ποσοτικά επίπεδο ανωτάτων σπουδών και ένα σύγχρονο πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος, με κυρίαρχο το ρυθμιστικό ρόλο των επιμελητηρίων. Αναφορικά με τα θέματα εκπαίδευσης του μηχανικού, αναφέρθηκε ότι στο continental σύστημα σπουδών σε τεχνικά πανεπιστήμια με ενιαίες -5ετείς και άνω- υψηλής ποιότητας σπουδές, βασίστηκε ουσιαστικά η ανάπτυξη και η οικοδόμηση της σύγχρονης Ευρώπης. Εν τούτοις οι γραφειοκρατικές και «στενές» προ-

λόγου που αναπτύσσεται τα τελευταία χρόνια στις ΗΠΑ με πρωτοβουλία της Αμερικανικής Ένωσης Πολιτικών Μηχανικών (ASCE - American Society of Civil Engineers) για ένα σύγχρονο πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος του πολιτικού μηχανικού (Vision of Civil Engineering in 2025). Στο διάλογο αυτό συμμετέχουν επαγγελματικοί οργανισμοί των μηχανικών σε παγκόσμιο επίπεδο, πανεπιστήμια, μεγάλες κατασκευαστικές και μελετητικές εταιρείες, εκπρόσωποι της βιομηχανίας κ.ά.

Από τα πρώτα συμπεράσματα επισημαίνεται η αναγκαιότητα ενός αναβαθμισμένου ποιοτικά και ποσοτικά εκπαιδευτικού υποβάθρου, το οποίο

προέδρων των μεγάλων ευρωπαϊκών οργανισμών των μηχανικών (ECCE, ECEC, EFCA, FEANI, SEFI) στις Βρυξέλλες (26.02.2009), κατά την οποία ασκήθηκε κριτική για την επιπτώσεις της «Μπολόνια», με ζητούμενο από την ΕΕ την πλήρη αναθεώρηση για την κατοχύρωση επάρκειας και ποιότητας στις ανώτατες σπουδές μηχανικού.

Απόφαση όσων συμμετείχαν είναι ο συντονισμός των δράσεων για την ανάλυση πρωτοβουλιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το θέμα, όπως υπογραμμίστηκε, πρέπει να αναδειχτεί και να απαιτηθεί επιτακτικά από τα επιμελητήρια σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Επίσης, τονίστηκε για μια ακόμη φορά (βλέπε πρόσφατη κοινή ανα-

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Επιμελητηρίων των Μηχανικών (ECEC - European Council of Engineers Chambers) ιδρύθηκε το 2003 και συμμετέχουν σε αυτό 13 Επιμελητήρια Μηχανικών από χώρες της Ευρώπης. Το ECEC επικεντρώνεται κυρίως σε θέματα άσκησης του επαγγέλματος του Μηχανικού (θεσμικό πλαίσιο, νομοθεσία της ΕΕ, ευρωπαϊκός κώδικας επαγγελματικής δεοντολογίας, συστήματα και μεθοδολογία - κώδικες αμοιβών κ.ά.) στην ΕΕ. Η έδρα του ECCE είναι στη Βιέννη, ενώ διαθέτει γραφείο και στις Βρυξέλλες, σε κοινό χώρο με το Ομοσπονδιακό Επιμελητήριο Γερμανών Μηχανικών (BInGK) και το Ομοσπονδιακό Επιμελητήριο Γερμανών Αρχιτεκτόνων (BAK). Ήδη από το 2008 με συνεργασία ECCE και ECEC έχει αναπτυχθεί κοινή παρέμβαση στην ΕΕ και οι δύο φορείς συμμετέχουν με κοινές θέσεις και προτάσεις για τη στήριξη των ΜΜΕ στον τομέα των έργων Μηχανικού (μελέτες, κατασκευές) μέσα από το σχετικό διάλογο και το πλαίσιο δράσεων που εξελίσσονται σε επίπεδο ΕΕ (SBA-Small Business Act).

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πολιτικών Μηχανικών (ECCE - European Council of Civil Engineers) ιδρύθηκε το 1985 και σε αυτό εκπροσωπούνται επαγγελματικοί φορείς και Επιμελητήρια ΠΜ από 22 χώρες της Ευρώπης. Έχει ευρεία υπερ-εικοσαετή ευρωπαϊκή και διεθνή δραστηριότητα σε επαγγελματικά θέματα, θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, έρευνας και τεχνολογίας, περιβαλλοντικής προστασίας και αναβάθμισης και άλλα θέματα που αφορούν στο πεδίο άσκησης του επαγγέλματος του ΠΜ. Συμμετέχει σε οργανωμένα δίκτυα επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας με επίκεντρο τον κατασκευαστικό τομέα που έχουν συγκροτηθεί υπό το πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επιδιώκει, επίσης, και συμμετέχει σε διαδικασίες διαβούλευσης για τη διαμόρφωση της κοινοτικής νομοθεσίας σε συναφείς τομείς. Το ECCE συντονίζει και συμμετέχει σε προγράμματα διεθνικής συνεργασίας, κυρίως στον τομέα της Εκπαίδευσης και της Επαγγελματικής Ανάπτυξης του ΠΜ, στο πλαίσιο προγραμμάτων - πλαισίων και πρωτοβουλιών που ανακινούνται από την ΕΕ. Η έδρα του ECCE είναι στο Λονδίνο και η Γραμματεία του βρίσκεται στην Μπρατισλάβα.

θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση του επαγγέλματος, την προώθηση και κατοχύρωση κωδικών αμοιβών και κωδικών δεοντολογίας, σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Υπογραμμίστηκε ότι το επάγγελμα του μηχανικού δεν είναι ένα κλειστό επάγγελμα, αλλά πρέπει απαραίτητα να διασφαλίζεται η ποιότητα στις παρεχόμενες υπηρεσίες για να προστατεύεται και να προάγεται το δημόσιο συμφέρον, οι ασφαλείς κατασκευές και η ποιότητα ζωής των πολιτών. Ο ρόλος των επιμελητηρίων είναι καθοριστικός και πρέπει να κατοχυρωθεί στην ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Έγινε εκτεταμένη αναφορά στην ευρωπαϊκή νομοθεσία και επισημάνθηκε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις, για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, προβλέπονται σαφείς εξαιρέσεις από το Δίκαιο του τρέχοντος ανταγωνισμού. Μπορούν, λοιπόν, και οι κώδικες αμοιβών να ευσταθούν και να λειτουργούν ειδικά προσαρμοσμένα για την πρόσβαση και την άσκηση του επαγγέλματος. Το επάγγελμα του μηχανικού συναρτάται άμεσα με το δημόσιο συμφέρον σε όλες τις επαγγελματικές κατηγορίες και δραστηριότητες και αυτό οφείλουν να το αναδεικνύουν συνέχεια τα επιμελητήρια, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Παρουσιάστηκε η πρόσφατη περίπτωση της απόφασης του Ανώτατου

χε θεσπίσει το Επιμελητήριο Μελετητών Μηχανικών της Βουλγαρίας καταστρατηγούσε το Κοινοτικό Δίκαιο περί ανταγωνισμού.

Κατά τη συνάντηση της Αθήνας αποφασίστηκε:

- Η ανάληψη συντονισμένων δράσεων όλων για την προβολή των θέσεων και του ρόλου των επιμελητηρίων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με παρουσία και συνεχείς επαφές στις Γεν. Διευθύνσεις της ΕΕ. Θα επιδιωχθεί κατά την έναρξη (το 2010) του επικείμενου διαλόγου για την αναθεώρηση της Κοινοτικής Οδηγίας 2005/36 (το 2012) να συμπεριληφθούν οι απόψεις μας στο νέο κείμενο, με ταυτόχρονη κατοχύρωση και αναγνώριση του ρόλου των Επιμελητηρίων.

- Η διοργάνωση μεγάλης ετήσιας εκδήλωσης στις Βρυξέλλες «Engineering Days/Week» για την προβολή των θεμάτων των μηχανικών και Επιμελητηρίων.

Τέλος, υπογραμμίστηκε η μεγάλη σημασία της επικείμενης έναρξης λειτουργίας του γραφείου του ΤΕΕ στις Βρυξέλλες για την επιτυχία των κοινών αυτών προσπαθειών.

Στην κοινή συνάντηση συμμετείχαν: ο Πρόεδρος του ΤΕΕ, **Γιάννης Αλαβάνος**, ο Αναπλ. Γεν. Γραμματέας του ΤΕΕ και υπεύθυνος Διεθνών Σχέσεων της Δ.Ε., **Στάθης Τσέγκος**, ο Πρόεδρος του ECCE, **Βασίλης Οικονομόπουλος**, η Γεν. Γραμματέας του ECCE, **Diana Zlatnanska**, ο Πρόεδρος του ECEC, **Mirko Orescovic**, ο Γενικός Γραμματέας του ECEC, **Josef Robl**, και ο Δ/ντής των Γραφείων ECEC / BAK / BInGK στις Βρυξέλλες, **Joachim Jobi**.

ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης

κοίνωση ECCE και ECEC) ότι η έλλειψη ελεγκτικών και εποπτικών μηχανισμών στις συνθήκες άναρχου ανταγωνισμού των αγορών οδήγησε στην παγκόσμια οικονομική κρίση και σήμερα η ευρωπαϊκή και παγκόσμια κοινότητα αναζητεί νέες προοπτικές και προτάσεις. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε την «αγοραία» διάλυση του ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης και συνακόλουθα των απαιτούμενων υψηλών ποιοτικά παρεχόμενων υπηρεσιών, γιατί τότε οι επιπτώσεις μιας νέας κρίσης θα είναι καταστροφικές για τη βιώσιμη ανάπτυξη των σύγχρονων ευρωπαϊκών κοινωνιών, επισήμως όσοι μετείχαν στη συνάντηση.

Προς τούτο, η συζήτηση εστίασε-

κε στον κρίσιμο αναγκαίο ρόλο των επιμελητηρίων για την επαγγελματική αναγνώριση, τη διασφάλιση των εκπαιδευτικών προαπαιτούμενων, την επάρκεια για την πρόσβαση στο επάγγελμα, τη συνεχιζόμενη υποστήριξη για την επαγγελματική ανάπτυξη, το

Διοικητικού Δικαστηρίου της Βουλγαρίας, το οποίο αποδέχθηκε, σε πρώτο επίπεδο, την προσφυγή του Βουλγαρικού Επιμελητηρίου επί απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με την οποία η μεθοδολογία προσδιορισμού των αμοιβών που εί-

ΕΤΑΑ

Λειτουργία Περιφερειακών Γραφείων Αττικής το καλοκαίρι

Η Δ.Ε. των Μηχανικών και ΕΔΕ αποφάσισε τα Γραφεία ΕΤΑΑ/Τομείς Μηχαν. και ΕΔΕ Αγίας Παρασκευής, Πειραιά και Περιστερίου να παραμείνουν κλειστά από 3 έως 21 Αυγούστου 2009. Η εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων του Τομέα, το παραπάνω χρονικό διάστημα θα γίνεται από την Κεντρική Υπηρεσία (Κολοκοτρώνη 4, Αθήνα).

] Ισ. Παυλάτου, τηλ.: 210-3740.511-512, ταχ. διεύθυνση: Κολοκοτρώνη 4, Αθήνα.

Το ΤΕΕ, ο Σύλλογος Μελετητών Ελλάδας, ο Σύνδεσμος Ελληνικών Γραφείων Μελετών και ο Σύλλογος

Μελετητών Δημοσίων Έργων Κεντρικής Μακεδονίας, διοργανώνουν Διημερίδα με θέμα «Ισχύον Πλαίσιο Μελετών Δημοσίου: Εφαρμογή - Προβληματισμοί - Βελτιώσεις».

Οι θεματικές ενότητες του διημέρου είναι οι εξής:

1. Αποτίμηση από την εφαρμογή του Νόμου 3316/2005: Η φιλοσοφία Ν. 3316/2005 και των τροπολογιών του, θετικά και αρνητικά στοιχεία εφαρμογής, στόχοι και βαθμός απόδοσης του νέου θεσμικού πλαισίου, Ιδι-

Αποτίμηση και αναγκαίες τροποποιήσεις του Ν. 3316/2005

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ, 22-23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

αιερότητας και προβλήματα εφαρμογής.

2. Προτάσεις - τροποποιήσεις: Βελτίωση ή αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, στόχοι τροποποιήσεων, μεθοδολογία προτάσεων - αναμενόμενα οφέλη.

3. Πρόγραμμα ολοκλήρωσης θεσμικού πλαισίου: Ολοκλήρωση υπουργικών αποφάσεων και Προεδρικών Διαταγμάτων εφαρ-

μογής, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και αιτίες καθυστερήσεων, Μητρώα Μελετητών, σύνδεση με παραγωγικές δομές, εκσυγχρονισμός προδιαγραφών και αμοιβών.

Το διήμερο θα πραγματοποιηθεί στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, Ακαδημίας 7, 6ος όροφος (αίθουσα «Ερμής»), με ώρα έναρξης 9:30 π.μ. και με ελεύθερη είσοδο.

Τμήμα Επιστημονικού και Αναπτυξιακού Έργου ΤΕΕ, τηλ.: 210-3291.642, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: meletes@central.tee.gr

ΟΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΩΝ ΤΕΛΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ ΕΣΠΑ

Με προϊστάμενο, αλλά δίχως στελεχικό δυναμικό!

Ειδικότερα –όπως αναφέρεται– στο πεδίο «Ελάχιστες απαιτήσεις στελέχωσης», δεν ορίζεται πλέον ελάχιστη στελέχωση για την τεχνική υπηρεσία, τη μονάδα διενέργειας διαγωνισμών και παρακολούθησης συμβάσεων ή την οικονομική υπηρεσία, παρά μόνο η ύπαρξη οργανωμένων (συγκροτημένων) υπηρεσιακών μονάδων, που προϋποθέτει την ύπαρξη προϊσταμένων. Συγκροτημένη (ή οργανωμένη) Τεχνική Υπηρεσία σημαίνει υπηρεσία, η οποία έχει αναλάβει αρμοδιότητες Διευθύνουσας (Επιβλέπουσας) Υπηρεσίας για τεχνικά έργα και τεχνικές μελέτες.

Με αυτό το σκεπτικό έχει αντικατασταθεί η παράγραφος που προβλέπει ότι η υπηρεσία που θα αναλαμβάνει τεχνικό έργο θα πρέπει να είναι στελεχωμένη κατ'ελάχιστον με τρεις υπαλλήλους ΠΕ ή ΤΕ (μόνιμους ή αορίστου χρόνου), εκ των οποίων οι δύο υποχρεωτικά διπλωματούχοι μηχανικοί Πολυτεχνείου ή Πολυτεχνικής Σχολής ή μηχανικοί πτυχιούχοι ΤΕΙ. Με τη δυνατότητα δέσμευσης ο δικαιούχος αναλαμβάνει να «μεριμνά για την α-

ριθμητική επάρκεια του προσωπικού για την υλοποίηση των έργων, που αναλαμβάνει».

«Ειλικρινά απορούμε» αναφέρει ο πρόεδρος του ΤΕΕ: «Τελικά θεωρείται συγκροτημένη υπηρεσία ένα “νομικό κέλυφος”, με προϊστάμενο χωρίς στελεχικό δυναμικό, αλλά μόνο με προϊστάμενο;» και διατυπώνει μια σειρά ερωτημάτων:

- Πώς είναι δυνατόν να υλοποιήσει ένας φορέας τεχνικά έργα χωρίς μηχανικούς;

- Πώς είναι δυνατόν ένας φορέας να συντάξει τεύχη δημοπράτησης, να προκηρύξει, να αναθέσει και κυρίως να επιβλέψει δημόσιο τεχνικό έργο χωρίς μηχανικούς;

- Γιατί, αντί να ενισχυθούν οι δικαιούχοι με στελεχικό δυναμικό, απλοποίηση διαδικασιών, υλικοτεχνική υποδομή, προτιμάται η εύκολη λύση της ισοπέδωσης προς τα κάτω και της επιβολής της θεωρίας ότι όλοι μπορούν όλα;

Είναι σαφές ότι η διάταξη προωθήθηκε διότι ορισμένοι φορείς δεν μπορούσαν να πάρουν τη βεβαίωση διαχειριστικής επάρκειας κατά το μεταβατικό στάδιο

που προβλέπει ο Ν. 3614/08. Με την ευελικτη, όμως, διαδικασία μεταβίβασης αρμοδιοτήτων από δικαιούχο σε δικαιούχο, την οποία το ΤΕΕ θεωρεί ιδιαίτερα ελαστική και αδιαφανή, ειλικρινά απορούμε γιατί οι φορείς που αφορά η διάταξη δεν εκχωρούν τα έργα σε άλλον φορέα μέχρι να εξασφαλίσουν διαχειριστική επάρκεια για τεχνικά έργα;

Το ΤΕΕ –όπως υπογραμμίζει– αναγνώρισε ως ένα από τα (λίγα) θετικά σημεία του Νόμου 3614/08 σε σχέση με τον ισχύοντα Ν. 2860/2006, την αντιμετώπιση για πρώτη φορά της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων, σημείο, όπου έχει εντοπιστεί από δεκαπενταετίας το πρόβλημα έγκαιρης υλοποίησης και απορρόφησης πόρων.

Παράλληλα είχε εκφράσει τη θέση ότι:

Η όλη προσπάθεια πιστοποίησης των δικαιούχων σκοπό πρέπει να έχει την ενδυνάμωση των ελληνικών φορέων, να βελτιώσει τα συστήματά τους και την οργάνωσή τους, εισάγοντας πιο επιχειρησιακή αντίληψη ιδιαίτερα στη Δημόσια Διοίκηση (ΔΔ), η οποία θα καλείται πάντα να υλοποιήσει έργα, ανεξάρτητα από ΚΠΣ ή άλλους κοινοτικούς πόρους. Γι' αυτό και ζητά την άμεση ανάκληση της εγκυκλίου.

Με μια εγκύκλιο του υπουργού Οικονομίας, η οποία ψευδηγράφα αναφέρεται σε «Απλοποίηση των διαδικασιών για τη διαχειριστική επάρκεια των δικαιούχων κατά τη μεταβατική περίοδο», ανατρέπεται η διάταξη νόμου και ολόκληρο το σκεπτικό σε ό,τι αφορά την επάρκεια, από πλευράς συγκρότησης, των τεχνικών υπηρεσιών των τελικών δικαιούχων του ΕΣΠΑ. Ουσιαστικά, με την εγκύκλιο αυτή, κατεβαίνει ο πήχης σε ό,τι αφορά την οργάνωση των υπηρεσιών και ελλοχεύει ο κίνδυνος η όλη προσπάθεια πιστοποίησης των δικαιούχων «να εκφυλιστεί σε συμπλήρωση εκθέσεων και αναφορών» και όχι «σε ουσιαστική συμβολή στη βελτίωση των δικαιούχων και στη συγχώνευση και απλοποίηση των διαδικασιών», όπως επισημαίνει ο πρόεδρος του ΤΕΕ, **Γιάννης Αλαβάνος**, με έγγραφό του προς τον υπουργό Οικονομίας, **Γιάννη Παπαθανασίου**.

Το ΤΕΕ, από τις 18 Μαΐου, έχει κοινοποιήσει τις θέσεις του, σε σχέση με τους ημιυπαίθριους χώρους. Και αυτές συνοψίζονται στα εξής:

• **Από αρχιτεκτονικής άποψης:** Ο ημιυπαίθριος είναι το όριο που συναντιέται ο μέσα με τον έξω χώρο. Το πέρασμα από το σκιερό στο απόλυτο φως. Χώρος προφύλαξης από τον ήλιο ή τη βροχή. Μεταβατικός χώρος για να συνθηθίσουν όχι μόνον τα μάτια, αλλά και ολόκληρο το σώμα μας στην έντονη αλλαγή. Ευχάριστος και οικείος χώρος με κατάλληλες συνθήκες. Με διάφορες μορφές αποτέλεσε μέρος της ενιαίας αναπόσπαστης υπόστασης του αρχιτεκτονικού χώρου στην Ελλάδα ανά τους αιώνες. Ως τέτοιος πρέπει να υπάρχει.

• **Από πολεοδομικής - νομικής άποψης:** Η οικοδομική άδεια αποτελεί σημείο διασταύρωσης του Πολεοδομικού με το Οικοδομικό Δίκαιο. Στο επίκεντρο της σκέψης του νομοθέτη σε σχέση με τη δόμηση δεν δεσποζούν πλέον οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τη στατικότητα και την υγιεινή της κατασκευής. Κυριαρχεί ιδίως η διασφάλιση ζωτικών συμφερόντων του κοινωνικού συνόλου σε σχέση με τους όρους διαβίωσης του αστικού πληθυσμού και την προστασία των περιβαλλοντικών πόρων.

Οι ημιυπαίθριοι χώροι των κτιρίων δεν προσμετρώνται στο συντελεστή δόμησης. Ούτε επιτρέπεται να υπερβαίνουν το 20% του συντελεστή. Σε όλες σχεδόν τις οικοδομές, λίγο ή πολύ, εξαντλούν τον ισχύοντα στην περιοχή συντελεστή δόμησης. Η μετατροπή των ημιυπαίθριων σε περικλειστούς χώρους, οι οποίοι κανονικά προσμετρώνται στο συντελεστή, συνιστά αυτομάτως και υπέρβασή του. Ενδεχομένως μέχρι και σε ποσοστό 20%. Η υπέρβαση του συντελεστή δόμησης συνιστά βαριά μορφή παρανομίας. Υπό το καθεστώς του ΓΟΚ του 1985 θα έπρεπε να οδηγήσει στην κατεδάφιση της αυθαίρετης κατασκευής. Η γενικευμένη εξαίρεση από την κατεδάφιση όλων των κατασκευών που περικλεί-

ουν τους χώρους αυτούς, θα σημαίνει πρακτικά μια καθολική αύξηση του συντελεστή δόμησης σε ολόκληρη τη χώρα. Μια τέτοια αύξηση δεν είναι ποσοτικά καθόλου αμελητέα. Οι επιπτώσεις στο οικιστικό περιβάλλον θα είναι μεγάλες.

Η νομολογία του ΣτΕ είναι σαφής. Δεν μπορούν να εξαιρεθούν από την «κατεδάφιση» οι περικλειστοί ημιυπαίθριοι χώροι.

Είναι τελικά πρόβλημα του κράτους δικαίου. Η ανοχή της πολιτείας στην παραβίαση των κανόνων του Πολεοδομικού Δικαίου και η υπόθαλψη της αυθαιρεσίας βλάπτει κατά του ίδιου του κράτους δικαίου. Το νομικό, το πολεοδομικό και το αρχιτεκτονικό πλαίσιο πρέπει να είναι σαφές από την αρχή. Οι σχέσεις πολιτείας και ιδιωτών πρέπει να στηρίζονται στο δίκαιο. Πρέπει να ανατρέψουμε τις αντιλήψεις της ατιμωρησίας, της δικαίωσης κάθε

τεκμηρίωση. Η πολεοδομική νομοθεσία, στην οποία ανήκει και η περί αυθαιρέτων, δεν προσφέρεται για κανενός είδους πειραματισμούς, πολύ περισσότερο εάν αυτοί έχουν αφετηρία την κάλυψη αναγκών του ΥΠΟΙΟ.

Στις υπό ψήφιση διατάξεις (σ.σ.: το υπόμνημα κατατέθηκε ενόψει της ψήφισης) διαπιστώνουμε ότι τίθενται περιορισμοί μορφολογικού χαρακτήρα στο σχεδιασμό των κτιρίων, με δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό όσο και στη λειτουργία των κτιρίων. Ως παράδειγμα, αναφέρουμε το ύψος των υπόγειων ορόφων στα 80 εκατ. από το διαμορφωμένο έδαφος, που αποκλείει το φωτισμό - αερισμό των χώρων αυτών.

Αναφέρεται, επίσης, μία σειρά ασσάφων εννοιών που θα προκαλέσουν, ως συνήθως, πλήθος ερμηνευτικών εγκυκλίων: Τι σημαίνει α-

μικός κανονισμός. Οι ευθύνες για αυτό βαραινουν κατά κύριο λόγο την πολιτεία.

Η αυθαίρετη δόμηση υπάρχει επειδή η πολιτεία το επέτρεψε επί δεκαετίες. Τα πρόστιμα δεν εισπράχτηκαν επειδή η πολιτεία δεν τα εισέπραξε εδώ και δεκαετίες. Τα αυθαίρετα ρευματοδοτούνται επειδή η πολιτεία τα ρευματοδοτεί. Οι κλειστοί ημιυπαίθριοι, τα υπόγεια και οι πιλοτές με άλλη χρήση, υπάρχουν επειδή η πολιτεία το επιτρέπει, με την ανυπαρξία των ελέγχων των κατασκευών, τη χαώδη νομοθεσία, την εγκατάλειψη στην τύχη τους των υπηρεσιών, και με τη σκέψη της πελατειακής σχέσης και της εισροής χρημάτων όποτε υπάρχει ανάγκη.

Είναι η πολιτεία που με την αδράνεια της διαμόρφωσε την αντίληψη ότι το αυθαίρετο δεν είναι παρανομία αλλά δικαίωμα που ο καθένας

Στη Βουλή οι θέσεις του ΤΕΕ για τους ημιυπαίθριους και την αυθαίρετη δόμηση

αυθαιρεσίας από το κράτος και την παθητική αποδοχή από μεριάς των πολιτών.

Εδώ και δύο δεκαετίες, το ΤΕΕ προτείνει συνεργασία με τους φορείς και τρόπους καταπολέμησης του φαινομένου της αυθαίρετης δόμησης. Στην ημερίδα που πρόσφατα διοργάνωσε με θέμα «Ο έλεγχος των κατασκευών και η αυθαίρετη δόμηση» τονίστηκε απ' όλους τους φορείς το αδιέξοδο όσον αφορά την αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης, καθώς και η θέληση για συνεργασία, με στόχο τον περιορισμό της. Το κυριότερο, κατατέθηκε μια σειρά συγκεκριμένων και εφικτών προτάσεων. Αντί αυτών είδαμε να κατατίθενται οι συγκεκριμένες τροπολογίες.

Η πολεοδομική νομοθεσία, ειδικότερα δε ο ΓΟΚ, ο κτιριοδομικός κανονισμός κλπ. αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο στο οποίο δε νοείται τμηματική και κατά βούληση παρέμβαση, προσθέτοντας, καταργώντας ή αλλάζοντας διατάξεις χωρίς προηγούμενη επιστημονική

ναλογική κατανομή κατά όροφο; Πώς θα αποτραπεί το νέο κλείσιμο των ημιυπαίθριων χώρων, όποιες διαστάσεις και αν έχουν αυτοί; Τι εννοείται ως τουριστική εγκατάσταση; Τι θα ισχύσει για τις προσθήκες σε υφιστάμενες οικοδομές; Τι σημαίνει «δεν οφείλονται αναδρομικοί φόροι»; Τι σημαίνει «τυχόν καταβληθέντα πρόστιμα δεν αναζητούνται»;

Με τις υπό ψήφιση διατάξεις ουσιαστικά αναστέλλεται η περί αυθαιρέτων νομοθεσία χωρίς καν να ορίζεται τόσο η διάρκεια της αναστολής αυτής όσο και τι πρόκειται να ισχύσει μετά την άρση της. Συμπαράσπονται διατάξεις για το ΕΤΕΡΓΠΣ, για τις κρατήσεις υπέρ ασφαλιστικών ταμείων, για το ρόλο των μηχανικών, τον κώδικα προδιαγραφών και αμοιβών τους, για τη βαρύτητα της μελέτης.

Αναμφισβήτητη έχει δημιουργηθεί κοινωνικό πρόβλημα. Οφείλεται, κυρίως, στο γεγονός ότι αφέθηκε να λειτουργεί στην πράξη ένας παράλληλος, παράνομος, οικοδο-

εξασκεί όπως νομίζει.

Αυτό το κοινωνικό πρόβλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη γένεση προσδοκιών ουσιαστικής νομιμοποίησης, που αντιτίθενται στην περιβαλλοντική, αρχιτεκτονική, νομική, ηθική αντίληψη περί δικαίου. Θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί με τρόπο νόμιμο, δίκαιο, ρεαλιστικό και με βάθος χρόνου, ως επιμέρους εξειδίκευση μιας σειράς ουσιαστικών μέτρων για τον πραγματικό περιορισμό της αυθαίρετης δόμησης. Αυτά σχετίζονται με την ολοκλήρωση σε τακτό χρονικό διάστημα του πολεοδομικού σχεδιασμού, τον προσδιορισμό σε όλη την επικράτεια χρήσεων γης, με στεγαστική πολιτική που έχει κοινωνική ευαισθησία, με διαρκείς ελέγχους που τεχνικά και οικονομικά είναι εφικτοί, με την απλούστευση και κωδικοποίηση της νομοθεσίας, με την καλύτερη οργάνωση των πολεοδομιών, την ορθή και συνολική ηλεκτρονική οργάνωσή τους, με μια σειρά επιπλέον μέτρων.